

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekty innowacyjne

Poszukiwanie nowych rozwiązań

Podstawy prawne/wytyczne

1. rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25);
2. rozporządzenie Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. UE L 371 z 27.12.2006, str. 1);
3. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1081/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1784/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 12), zwane dalej „rozporządzeniem 1081/2006”;
4. ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
5. Program Operacyjny Kapitał Ludzki, zaakceptowany przez Radę Ministrów i Komisję Europejską;
6. Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013 wydany przez Ministra Rozwoju Regionalnego;
7. System Realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki;
8. Wytyczne w zakresie wdrażania projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (wersja z dnia 1 kwietnia 2009r.)

Zasada ogólna

Projekty innowacyjne i współpracy ponadnarodowej **mogą być wdrażane w ramach każdego z Priorytetów PO KL**, z wyłączeniem możliwości realizacji projektów współpracy ponadnarodowej w projektach ukierunkowanych na wspieranie inicjatyw lokalnych na obszarach wiejskich w Priorytecie VI, VII i IX.

Struktury instytucjonalne

Instytucja Zarządzająca - **punkt kontaktowy w zakresie innowacyjności i ponadnarodowości, współpraca w tym zakresie z innymi państwami członkowskim Unii Europejskiej.**

Instytucja Pośrednicząca – realizacja zadań związanych z wyborem projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej oraz z ich wdrażaniem.

Punkty kontaktowe w IP: osoby wskazane do kontaktu **w zakresie innowacyjności i ponadnarodowości.**

Odpowiedzialne za:

- ☐ wsparcie o charakterze informacyjnym
- ☐ współpraca z KIW oraz innymi Instytucjami Pośredniczącymi PO KL w zakresie koordynacji działań na szczeblu krajowym

Struktury instytucjonalne

Krajowa Instytucja Wspomagająca (KIW)

1. zadania związane z wyborem i realizacją projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej, w szczególności:
  - **doradztwo dla ekspertów** wspierających Instytucje Pośredniczące w celu zapewnienia jednolitego podejścia do oceny projektów;
  - prowadzenie **szkoleń i doradztwa** dla projektodawców i beneficjentów (realizujących projekty innowacyjne i współpracy ponadnarodowej) oraz dla Instytucji Pośredniczących;
  - **promocja** działań innowacyjnych i ponadnarodowych;
  - **wsparcie** dla Instytucji Pośredniczących w trakcie planowania oraz **realizacji projektów innowacyjnych** i współpracy ponadnarodowej, w tym wsparcie przy planowaniu merytorycznym i finansowym tego typu projektów, opracowywaniu Planów działania w zakresie projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej oraz przy opracowywaniu metodologii monitorowania i kontroli tego typu projektów;

Struktury instytucjonalne

Krajowa Instytucja Wspomagająca (KIW)

1. zadania związane z projektami współpracy ponadnarodowej, w szczególności:

- **opracowanie wytycznych** na temat dokumentacji konkursowej dla projektów współpracy ponadnarodowej;
- wsparcie dla polskich projektodawców i beneficjentów w **poszukiwaniu partnera** do współpracy ponadnarodowej;
- pomoc dla podmiotów z innych krajów w **poszukiwaniu polskiego partnera**;
- **przygotowanie projektu wzoru umowy** o współpracy ponadnarodowej zawierającego wspólne wymagane minimum co do treści;
- **wsparcie** dla Instytucji Pośredniczących w trakcie akceptacji umów o współpracy ponadnarodowej oraz akceptacji zmian w tych umowach;
- **koordynacja** pomiędzy Instytucjami Pośredniczącymi w trakcie **wyboru i realizacji projektów** współpracy ponadnarodowej, w tym bieżące informowanie poszczególnych Instytucji Pośredniczących na temat projektów współpracy ponadnarodowej realizowanych w ramach PO KL i ich rezultatów;

Struktury instytucjonalne

Krajowa Instytucja Wspomagająca (KIW)

1. zadania związane z projektami innowacyjnymi, w szczególności:
  - **opracowanie wytycznych** na temat dokumentacji konkursowej dla projektów innowacyjnych;
  - **wsparcie** Instytucji Zarządzającej i Grupy roboczej przy aktualizacji Tematów projektów innowacyjnych;
  - **koordynacja** pomiędzy Instytucjami Pośredniczącymi w trakcie **wyboru i realizacji projektów innowacyjnych**, w tym bieżące informowanie poszczególnych Instytucji Pośredniczących na temat projektów innowacyjnych realizowanych w ramach PO KL i ich rezultatów;
  - wybór i **wsparcie** organizacyjne dla podmiotów pełniących funkcję sekretariatu sieci tematycznych;
  - wspieranie i **monitorowanie prac** sieci tematycznych;
  - prowadzenie **szkoleń i doradztwa** dla projektodawców i beneficjentów realizujących projekty innowacyjne w zakresie upowszechniania i włączania rezultatów tych projektów do głównego nurtu polityki;
  - wspieranie i **monitorowanie procesu upowszechniania** i włączania rezultatów projektów innowacyjnych do głównego nurtu polityki na poziomie projektów;
  - **zarządzanie wypracowanymi rezultatami** projektów innowacyjnych, w tym prowadzenie odpowiedniej bazy danych oraz promowanie i udostępnianie rezultatów.

Elementy różnicujące

Projektem innowacyjnym w ramach PO KL jest projekt realizowany zgodnie z definicją podejścia innowacyjnego oraz w podziale na etapy, charakteryzujące się pewnymi innowacyjnymi rozwiązaniami.

Projektem współpracy ponadnarodowej jest projekt, który zakłada wspólną realizację działań kwalifikowanych, w przypadku którego wskazano na rzeczywistą wartość dodaną wynikającą ze współpracy i podpisano umowę o współpracy ponadnarodowej.

Wybór Tematów projektów innowacyjnych

- ☐ opracowywane przez IZ, opiniowane przez Grupę roboczą, zatwierdzane przez KM
- ☐ obszar poszukiwania nowych, skutecznych rozwiązań
- ☐ muszą odpowiadać na rzeczywiste potrzeby
- ☐ powinny mieścić się w ramach strategii sektorowych
- ☐ wybór tematów musi być dokonany przy udziale wszystkich zainteresowanych partnerów, w tym szczególnie partnerów społecznych i gospodarczych
- ☐ określane i aktualizowane co 2 lata
- ☐ Instytucja Pośrednicząca dokonuje wyboru maksymalnie trzech Tematów projektów innowacyjnych dla danego Priorytetu w okresie obowiązywania Planu działania.

Specyfika projektów innowacyjnych

Celem projektów innowacyjnych jest poszukiwanie nowych, lepszych, efektywniejszych sposobów rozwiązywania problemów mieszczących się w obszarach wsparcia EFS

wyróżnia się **dwa rodzaje projektów:**

- ☐ Projekty innowacyjne mające na celu wypracowanie, upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki nowych rozwiązań;
- ☐ Projekty innowacyjne, których celem nie jest wypracowanie nowego produktu, ale upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki dobrych praktyk / rozwiązań wypracowanych w ramach innych programów/projektów PO KL (tzw. **Projekty upowszechniające**).

Projekt innowacyjny może przewidywać komponent ponadnarodowy, m.in. w zakresie adaptowania rozwiązań sprawdzonych w innych krajach/regionach jak i ich upowszechniania.

Innowacyjność produktu (model/narzędzie/instrument)

Wymiary innowacyjności:

- uczestnika projektu - nastawienie na wsparcie nowych, nietypowych grup (niekorzystających wcześniej z pomocy / otrzymujących wsparcie innego rodzaju /korzystających z podobnych, ale nieidentycznych form pomocy);
- problemu - rozwiązanie problemu, który do tej pory nie był w wystarczającym stopniu uwzględniony w polityce państwa (nowy problem – brak narzędzi / znany problem – brak narzędzi / znany problem – narzędzia niepozwalające na rozwiązanie problemu);
- formy wsparcia - wykorzystanie nowych instrumentów w rozwiązywaniu dotychczasowych problemów; możliwe jest adaptowanie rozwiązań sprawdzonych w innych krajach, regionach czy też w innych kontekstach, np. w stosunku do innej grupy docelowej, a także rozwój, modyfikacja dotychczas stosowanych instrumentów w celu zwiększenia ich adekwatności, skuteczności i efektywności (nowa forma wsparcia / zaadaptowanie na potrzeby projektu formy wsparcia wykorzystywanej w innym sektorze, w stosunku do innej grupy docelowej /zmodyfikowana forma tradycyjna).

Wymiary innowacyjności

Projekt innowacyjny może:

- ☐ być skierowany do grup pomijanych lub wykluczanych;
- ☐ proponować aktywne metody wsparcia skierowane do grup dotychczas wspieranych biernie;
- ☐ kierować działania do grup dobrze znanych i dotychczas szeroko i aktywnie wspieranych, oferując jedynie modyfikację dotychczasowych form wsparcia.

Projekt innowacyjny może dotyczyć problemu:

- ☐ dotychczas nierozpoznanego lub niedostrzeżonego;
- ☐ problemu już rozpoznanego, bez istniejących narzędzi interwencji;
- ☐ problemu już rozpoznanego, z niewystarczającymi, nieskutecznymi narzędziami interwencji;
- ☐ problemu już rozpoznanego, z istniejącymi narzędziami interwencji.

Projekt innowacyjny może:

- ☐ zakładać nowatorskie metody działania;
- ☐ proponować znane, sprawdzone metody wobec innych grup niż te, które dotychczas były objęte daną metodą;
- ☐ doskonalić dotychczasowe metody, wprowadzając do nich korekty, stosowane wobec tych samych, co dotychczas, grup.

Grupy docelowe

Grupy docelowe to osoby, grupy, środowiska, które wymagają wypracowania nowych rozwiązań czy podejść.

Grupy docelowe w projektach innowacyjnych dzielą się na:

- użytkowników – czyli tych, którzy otrzymują nowe rozwiązania, metody działania, nowe narzędzia wypracowywane w ramach danego projektu, np. pracownicy urzędów pracy, instruktorzy z instytucji szkolących, nauczyciele w szkołach itp.;
- odbiorców – czyli tych, których problemy będą mogły być skutecznie rozwiązane dzięki nowym rozwiązaniom, metodom, narzędziom wypracowanym w ramach danego projektu.

Wymiary przedstawienia grupy użytkowników

- ❑ **Wymiar docelowy** (wszyscy członkowie grupy docelowej, którzy ostatecznie powinni otrzymać do stosowania nowe narzędzie, instrument czy metodę, wypracowaną w trakcie realizacji projektu);
- ❑ **Wymiar upowszechniania i włączania** do głównego nurtu polityki w ramach projektu (liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którym zostanie przekazane nowe narzędzie, instrument czy metoda, wypracowana w trakcie realizacji projektu w ramach działań upowszechniających i włączających zastosowanych w projekcie);
- ❑ **Wymiar testowania** w ramach projektu (liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy uczestniczyć będą w testowaniu i ocenie nowego narzędzia, instrumentu czy metody, wypracowanej w trakcie realizacji projektu).

Wymiary przedstawienia grupy odbiorców

- ❑ **Wymiar docelowy** (wszyscy ci, którzy potencjalnie będą mogli skorzystać ze wsparcia z zastosowaniem nowego narzędzia, instrumentu czy metody już po jego włączeniu do polityki);
- ❑ **Wymiar testowania** w ramach projektu (liczba i charakterystyka przedstawicieli grupy docelowej, którzy uczestniczyć będą w testowaniu i ocenie nowego narzędzia, instrumentu czy metody wypracowanej w ramach projektu).

Koncepcja projektu innowacyjnego

Projekt jest to przedsięwzięcie:

- ☐ złożone;
- ☐ o niepowtarzalnym charakterze;
- ☐ wymagające indywidualnego podejścia do jego wdrażania;
- ☐ ograniczone w czasie (konkretna data rozpoczęcia i zakończenia);
- ☐ prowadzące do osiągnięcia założonych celów, dobrej jakości produktów i rezultatów, przy zastosowaniu metod zgodnych z zatwierdzonym planem, w oparciu o ograniczone środki finansowe;
- ☐ sekwencja powiązanych ze sobą działań, które przebiegają w pewnym określonym czasie oraz są ukierunkowane na osiągnięcie precyzyjnie zdefiniowanego celu.

Jeśli projekty innowacyjny to tylko z metodą PCM....

Etapy przygotowywania projektów innowacyjnych

I ETAP PRZYGOTOWANIA (czas trwania: 3 - 8 miesięcy):

- I. **diagnoza i analiza problemu – wypracowanie produktu wymaga zidentyfikowania** rzeczywistych potrzeb, problemów i ich przyczyn; projekt innowacyjny powinien opierać się na przeprowadzonych wcześniej badaniach/analizach lub takie badania/analizy przewidywać w pierwszym etapie;
- II. **tworzenie partnerstwa (jeżeli jest przewidziane) – wspólne wypracowanie reguł** i zasad współpracy oraz podziału zadań partnerów nakierowanych na osiągnięcie danego celu/efektów; precyzyjne wskazanie obowiązujących w partnerstwie procedur decyzyjnych; dobór zróżnicowanych partnerów w kontekście obszaru problemowego danego projektu innowacyjnego;
- III. **opracowanie wstępnej wersji produktu oraz strategii wdrażania projektu innowacyjnego będącej podstawą weryfikacji realizacji** pierwszego etapu; od momentu opracowania wstępnej wersji produktu muszą być uwzględnione działania upowszechniające i włączające do głównego nurtu polityki.

Efekty I etapu

- ☐ I etap kończy się opracowaniem STRATEGII
- ☐ Beneficjent może korzystać ze wsparcia KIW przy jej opracowaniu
- ☐ KIW opracowuje wzór strategii, określa minimalny zakres
- ☐ Strategia jest opiniowana przez sieć tematyczną
- ☐ IP na podstawie przedstawionej rekomendacji podejmuje decyzję o akceptacji bądź odrzuceniu strategii
- ☐ wsparcie ekspertów w procesie oceny strategii przez IP
- ☐ możliwość wezwania Beneficjenta do poprawy strategii
- ☐ przygotowanie i akceptacja strategii przez IP warunkiem dalszej realizacji projektu w II etapie
- ☐ brak dokumentu lub brak akceptacji IP skutkuje rozwiązaniem umowy o dofinansowanie projektu

II ETAP WDROŻENIA

Obejmuje fazy:

- I. **testowanie opracowanego produktu – element konieczny dla wypracowania skutecznych produktów;**
- II. **analiza rzeczywistych efektów testowanego produktu – wyniki powinny pozwolić na modyfikację wypracowywanego produktu; w celu badania m.in. jego efektywności projektodawca musi uwzględnić ewaluację zewnętrzną;**
- III. **opracowanie produktu finalnego – produkt finalny jest opracowywany na podstawie analizy oraz walidacji rezultatów dokonywanej przez sieć tematyczną.**
- IV. **upowszechnienie i włączenie do głównego nurtu polityki – projekty innowacyjne** mają sens gdy rezultaty zostaną wykorzystane w praktyce i rzeczywiście przyczynią się do zwiększenia skuteczności i efektywności realizowanej polityki;

działania upowszechniających i włączające do głównego nurtu polityki, stanowią ostatnią podsumowującą fazę wdrażania projektu innowacyjnego; projektodawca musi uwzględnić te działania od momentu opracowania wstępnej wersji produktu przez wszystkie kolejne fazy realizacji projektu; intensywność działań upowszechniających może być różna w poszczególnych fazach realizacji projektu.

Projekty upowszechniające

- ❖ obejmują wyłącznie fazę upowszechniania i włączania do głównego nurtu polityki.
- ❖ ważne jest opracowanie sposobu wykorzystania danego produktu przez przyszłych odbiorców, tzn. sposobu przenoszenia dobrych praktyk z poziomu projektu na poziom polityki

Główne zasady

Strategia stanowi kluczowe narzędzie zarządzania projektem innowacyjnym.

Instytucja Pośrednicząca powinna organizować **okresowe (minimum raz w roku) przeglądy projektów, tj. spotkania z beneficjentem, w trakcie których weryfikowane są założenia projektu oraz postęp w jego realizacji względem założeń strategii.**

Wynikiem przeglądów może być m.in. konieczność aktualizacji strategii lub decyzja IP o zmniejszeniu wartości projektu, lub rozwiązaniu umowy o dofinansowanie projektu.

Kluczowe znaczenie w projektach innowacyjnych testujących nowe rozwiązania ma zasada **zaangażowania w proces wypracowywania innowacyjnych rozwiązań przedstawicieli grup docelowych** (bezpośredni odbiorcy, tj. instytucje wykorzystujące opracowany produkt, oraz pośredni odbiorcy, tj. osoby wspierane z wykorzystaniem tego produktu).

Beneficjent musi zapewnić odpowiednią formę zaangażowania przedstawicieli grup docelowych i odpowiednio modyfikować opracowywany produkt.

Ryzyko w projektach innowacyjnych – ryzyko związane z poszukiwaniem nowych, skutecznych metod rozwiązywania problemów; opracowywane produkty okażą się nieskuteczne bądź działania mające na celu włączenie do polityki nie przyniosą zakładanych rezultatów

Projekty współpracy ponadnarodowej

współpraca ponadnarodowa powinna koncentrować się na realizacji tych celów szczegółowych Priorytetów, w przypadku których możliwość wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się na poziomie ponadnarodowym wniesie rzeczywistą wartość dodaną.

Projekty współpracy ponadnarodowej powinny przyczyniać się do osiągnięcia celów danego Priorytetu, wykorzystując doświadczenia partnerów z innych krajów. Projekty te mogą korzystać z gotowych i stosowanych w innych miejscach rozwiązań oraz przewidywać ich adaptowanie bądź wypracowywać nowe rozwiązania przy udziale partnerów z innych krajów, w tym wspólne rozwiązania problemów, z którymi borykają się wszystkie uczestniczące w projekcie podmioty.

Specyfika projektów współpracy ponadnarodowej

- ☐ Zidentyfikowany wspólny problem, wspólny cel
- ☐ **wykazanie rzeczywistej wartości dodanej wynikającej ze współpracy ponadnarodowej** - cele projektu oraz konkretne produkty i rezultaty możliwe do osiągnięcia wyłącznie we współpracy ponadnarodowej, których nie udało by się zrealizować, wdrażając projekt jedynie o zasięgu krajowym
- ☐ powinny zakładać **wspólną realizację działań** przez partnerów ponadnarodowych, w tym np. wypracowanie wspólnych rozwiązań
- ☐ Zasady komunikacji, różnice kulturowe, obyczajowe
- ☐ Możliwość wymiany pracowników, zdobycie doświadczenia
- ☐ Możliwość kontynuacji współpracy na przyszłość
- ☐ Synergia wspólnych działań
- ☐ List intencyjny dotyczący współpracy ponadnarodowej
- ☐ Wspólna partycypacja w kosztach – zasady rozliczania kosztów

Formy współpracy ponadnarodowej

- A. współpraca pomiędzy projektami realizowanymi w różnych krajach; współpraca może być nawiązywana z podmiotami, których projekty / działania nie są współfinansowane przez EFS;
- B. współpraca pomiędzy sieciami instytucji działającymi w zbliżonych obszarach, np. projekty realizowane w partnerstwie, nawiązujące współpracę ponadnarodową z instytucjami działającymi w partnerstwie lub w sieci organizacji i instytucji lub współpraca nawiązana przez polskiego projektodawcę, nieskładającego projektu w partnerstwie krajowym ale działającego w sieci organizacji o wspólnych interesach, z podmiotem zagranicznym działającym w podobnej grupie organizacji w swoim kraju pochodzenia;
- C. współpraca pomiędzy instytucjami (*twinning*), działającymi w tym samym obszarze i udzielającymi sobie wsparcia – do takiej współpracy uprawnione są instytucje sektora publicznego; współpraca taka jest możliwa dla instytucji zaangażowanych we wdrażanie EFS (Instytucja Zarządzająca, Instytucje Pośredniczące, Instytucje Pośredniczące II stopnia); w takim wariacie rezultaty współpracy ponadnarodowej muszą przyczyniać się do poprawy funkcjonowania danej instytucji.

Rodzaje projektów współpracy ponadnarodowej

Wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej

1. Wyodrębnione projekty składane w odpowiedzi na konkurs projektów współpracy ponadnarodowej
2. Wyodrębnione projekty współpracy ponadnarodowej składane w trybie systemowym

Projekty z komponentem ponadnarodowym zaplanowanym do realizacji na etapie opracowania wniosku o dofinansowanie projektu:

1. Projekty z komponentem ponadnarodowym zaplanowanym do realizacji na etapie opracowania wniosku o dofinansowanie projektu składane w trybie konkursowym
2. Projekty z komponentem ponadnarodowym zaplanowanym do realizacji na etapie opracowania wniosku o dofinansowanie projektu składane w trybie systemowym

Projekty z komponentem ponadnarodowym zgłaszany jako zmiana do wniosku o dofinansowanie projektu realizowanych w trybie konkursowym i systemowym (zwiększenie budżetu projektu max. o 30% jego wartości)

Zasady finansowania projektów współpracy ponadnarodowej

Koszty współpracy ponadnarodowej co do zasady powinny być ponoszone przez poszczególnych partnerów ponadnarodowych proporcjonalnie do korzyści, jakie przynosi im współpraca ponadnarodowa

Zasada wzajemności – partnerzy projektu w równym stopniu korzystają ze współpracy ponadnarodowej. Koszty współpracy są dzielone pomiędzy partnerów zgodnie z zasadą, że każdy z partnerów ponosi własne koszty w projekcie (np. każdy z partnerów płaci za koszty według odpowiedzialności, bądź każdy z partnerów ponosi inne koszty jednostkowe natomiast wydatki w projekcie są ponoszone na równych warunkach).

Zasada podziału kosztów – koszty współpracy są dzielone pomiędzy strony umowy partnerskiej zgodnie z ustalonym przelicznikiem np. procentowym 50:50; 40:60.

Zasada mieszana – rozliczanie projektu łączy zasadę wzajemności i zasadę podziału kosztów.

Niezależnie od rozwiązań przyjętych w zakresie finansowania współpracy ponadnarodowej, umowa o współpracy ponadnarodowej musi jasno wskazywać koszty ponoszone przez poszczególnych partnerów.

Wybór projektów innowacyjnych/współpracy ponadnarodowej

- ☐ potencjał badawczy uczestniczących podmiotów oraz doświadczenie i możliwości testowania wypracowywanych rozwiązań.
- ☐ angażowanie instytucji mogących zwiększyć szanse na włączenie wypracowanych innowacji do polityki krajowej
- ☐ nawiązywanie współpracy ponadnarodowej możliwe jest na etapie przygotowania projektu, jak i na etapie jego realizacji
- ☐ List intencyjny jako załącznik do wniosku
- ☐ umowa o współpracy ponadnarodowej (przed podpisaniem umowy o dofinansowanie realizacji projektu)

FORMY DZIAŁAŃ KWALIFIKOWANE W RAMACH PROJEKTÓW WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

1. Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań.
2. Prowadzenie badań i analiz.
3. Przygotowanie, tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań, raportów.
4. Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju.
5. Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne.
6. Wypracowywanie nowych rozwiązań.

MODELE WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Model 1 – Wymiana informacji i doświadczeń

Model często odnosi się do wstępnej fazy współpracy międzynarodowej. Partnerzy wymieniają informacje na temat swoich strategii i warunków w jakich prowadzone będą działania. Na tym etapie partnerzy nie definiują wspólnych celów swojej współpracy, ale wymieniają między sobą informacje o nich samych, realiach funkcjonowania i podejściu do rozwiązywanych problemów. Takie podejście do współpracy ponadnarodowej pomaga partnerstwu uzyskać punkty odniesienia dla swojej działalności i osiąganych efektów.

Model ten polega na wymianie pomiędzy partnerami informacji na temat własnych strategii czy warunków prowadzenia działań, podejścia do rozwiązywanych problemów. Model ten ma zastosowanie we wstępnej fazie współpracy ponadnarodowej.

MODELE WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Model 2 – Równoległe wypracowywanie rozwiązań

W tym modelu partnerzy realizują konkretny, wspólny cel, działając niezależnie od siebie. Wymiana doświadczeń jest mniej ogólna niż w modelu pierwszym, a bardziej usystematyzowana i powiązana z realizowanym celem. Mając uzgodniony i wynegocjowany wspólny cel, partnerzy systematycznie przekazują sobie wiedzę.

Model 3 – Import, eksport i adaptacja nowych rozwiązań do swojej sytuacji

Ten model jest wariantem modelu równoległego tworzenia nowatorskich rozwiązań (Model 2) lub może być jego kontynuacją. Występuje w sytuacji, gdy jeden z partnerów ma już w zaawansowanym stopniu rozwiązanie wspólnego problemu i dzieli się rezultatami swojej pracy z pozostałymi partnerami. Pozostali partnerzy korzystają z wymiany doświadczeń i dzięki temu ulepszają własne produkty czy rezultaty.

MODELE WSPÓŁPRACY PONADNARODOWEJ

Model 4 – Wspólne tworzenie produktu lub systemu – podział zadań związanych z osiągnięciem wspólnego celu

Ten model współpracy dotyczy najczęściej partnerstw, które tworzą się na określony czas w celu rozwiązania konkretnego problemu. Partnerów łączy jednakowe postrzeganie problemu i chęć znalezienia rozwiązania dzięki wykorzystaniu swoich mocnych stron. Partnerstwo na samym wstępie wyraźnie określa etapy rozwiązywania problemu i dokonuje podziału zadań pomiędzy partnerów. W tym modelu partnerzy dobierają się na zasadzie uzupełnienia swoich doświadczeń i umiejętności.

Model 5 – Wymiana kluczowych osób realizujących projekt lub uczestniczących w projekcie

Wymiana kluczowych osób realizujących projekt lub uczestniczących w projekcie jest działaniem realizowanym równolegle z działaniami przewidzianymi w modelach wymienionych powyżej, może też stanowić rodzaj modelu cząstkowego funkcjonującego obok czterech opisanych powyżej modeli. Działania te muszą wykraczać poza wizyty studyjne, musi być ściśle określony ich cel w kontekście głównego wspólnego celu współpracy ponadnarodowej.

Formy działań kwalifikowane – przykłady zadań w projektach współpracy ponadnarodowej

Organizowanie konferencji, seminariów, warsztatów i spotkań.

- Przygotowanie konferencji, seminariów upowszechniających rezultaty projektu; druk podręczników, poradników opisujących nowatorskie rozwiązania wypracowane w ramach projektów jako materiałów szkoleniowych dystrybuowanych podczas konferencji, seminariów upowszechniających rezultaty projektu.

Prowadzenie badań i analiz.

- Spotkania robocze partnerów projektu, merytoryczne działania badawcze, spotkania konsultacyjne prezentujące wyniki częściowe i końcowe przeprowadzonych, druk rezultatów badań, wspólne prowadzenie badań porównawczych w kilku krajach.

Przygotowanie, tłumaczenia i wydawanie publikacji, opracowań, raportów.

- Tłumaczenia z języka obcych na język polski, opracowania edytorskie przetłumaczonego dokumentu, publikacja.

Formy działań kwalifikowane – przykłady zadań w projektach współpracy ponadnarodowej

Adaptowanie rozwiązań wypracowanych w innym kraju.

- Zapoznanie się z wynikami badań, poznanie wypracowanych rozwiązań Partnera, wspólna praca nad zastosowaniem rozwiązań wypracowanych w innym kraju w celu udoskonalenia rozwiązań stosowanych przez Partnera w Polsce, upowszechnianie rezultatów projektu ponadnarodowego.

Doradztwo, wymiana pracowników, staże, wizyty studyjne.

- Organizacja staży, wizyt studyjnych, wymiana pracowników instytucji – partnerów projektu.

Wypracowywanie nowych rozwiązań.

- Realizacja zadań merytorycznych zgodnie z ustalonym harmonogramem, testowanie wstępnych rozwiązań, prace nad udoskonaleniem produktu projektu ponadnarodowego, przygotowanie raportu końcowego, upowszechnianie rezultatów.

Poszukiwanie partnerów zagranicznych do projektów współpracy ponadnarodowej

- Narzędzie **TOOLKIT Transnational Partner Search** i jest dostępne na stronie <http://www.transnational-toolkit.eu>

Partnerów do współpracy ponadnarodowej można poszukiwać korzystając z następujących baz internetowych:

- BAZA POSZUKIWANIA PARTNERÓW PRZYGOTOWANA DLA PROGRAMU LEONARDO - <http://www.leonardo.org.uk/page.asp?section=0001000010021&sectionTitle=Find+Partners>
- BAZA POSZUKIWANIA PROJEKTÓW I PRODUKTÓW REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU LEONARDO - <http://www.adam-europe.eu/adam/homepageView.htm>
- BAZA POSZUKIWANIA PARTNERÓW INICJATYWY WSPÓLNOTOWEJ EQUAL (BAZA ECDB) - <https://webgate.ec.europa.eu/equal/jsp/index.jsp?lang=en>
- BAZA REZULTATÓW INICJATYWY WSPÓLNOTOWEJ EQUAL - <http://www.equal.org.pl/baza.php?lang=pl>

Konkursy

Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki

Temat: „Metody utrzymania aktywności zawodowej pracowników w grupie wiekowej 50+”.

Kryteria dostępu:

1. Minimalny okres realizacji projektu wynosi 24 miesiące.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro (lub posiada siedzibę) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

W biurze/siedzibie musi być dostępna pełna dokumentacja wdrażanego projektu (dokumentacja ta powinna dotyczyć dokumentów merytorycznych i finansowych związanych z realizowanym wsparciem) oraz kluczowym personelem realizującym projekt (personel zarządzający projektem wskazany we wniosku).

Konkursy

Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki

Kryteria strategiczne:

1. Projekty realizowane w partnerstwie wielosektorowym.

Realizacja projektów w partnerstwie wielosektorowym, które zakłada współpracę sektora publicznego, prywatnego i społecznego, jest niezwykle istotna z punktu widzenia potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim. Partnerstwo wielosektorowe koncentruje się na wymiernych efektach, które partnerzy pragną osiągnąć oraz na skutkach ich wspólnych działań, co przełoży się na podniesienie jakości projektu czy uzyskanie wartości dodanej poprzez połączenie potencjału badawczego podmiotów uczestniczących w realizacji projektu. Pozwoli także wykorzystać doświadczenie podmiotów i da realną możliwość testowania wypracowanych rozwiązań. W końcowym etapie przyniesie efekt synergii z innymi działaniami.

Zaangażowanie partnerów reprezentujących różne środowiska zminimalizuje ryzyko niepowodzenia lub wystąpienia problemów na etapie realizacji projektu innowacyjnego, a także przyniesie wymierne efekty w zakresie popularyzacji wypracowanych modeli utrzymania aktywności zawodowej pracowników z grupy wiekowej 50+ przez różne podmioty działające na regionalnym i lokalnym rynku pracy. Partnerstwo sektorowe wydaje się być uzasadnione w kontekście konieczności przeprowadzenia analiz tematycznych, wypracowania modelu służącego aktywizacji zawodowej, testowanie przyjętych rozwiązań oraz wdrożenie do głównego nurtu polityki rynku pracy.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

Konkursy

2. Projekty realizowane w partnerstwie ponadnarodowym.

Realizacja projektów w partnerstwie ponadnarodowym, które zakłada współpracę z partnerami zagranicznymi jest niezwykle istotne z punktu widzenia adaptowania rozwiązań wypracowanych w innych krajach w kontekście potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy w województwie kujawsko-pomorskim.

Partnerstwo ponadnarodowe zapewni partnerom możliwość skorzystania z doświadczeń i wiedzy partnerów zagranicznych, z którymi zrealizowane zostaną wspólne działania polegające m.in. na wspólnych badaniach i analizach, wypracowaniu nowego produktu w postaci modelu wsparcia dla utrzymania aktywności zawodowej pracowników z grupy 50+, adaptowania rozwiązań wypracowanych i wdrożonych w innych krajach. Takie podejście przełoży się na podniesienie jakości projektu czy uzyskanie wartości dodanej poprzez połączenie potencjału badawczego podmiotów uczestniczących w realizacji projektu. Pozwoli także na nawiązanie kontaktów w innych krajach przez co stworzy możliwość dalszej współpracy i ułatwi dostęp do informacji na temat międzynarodowych osiągnięć w obszarze utrzymania aktywności zawodowej pracowników z grup 50+. Jednocześnie pozwoli na przetestowanie rozwiązań w powyższym obszarze wspólnych zainteresowań partnerów oraz stworzy warunki do wzajemnego wpływu na systemowy rozwój prowadzonych działań. Takie rozwiązanie zdaniem IP spowoduje maksymalizację celów projektu poprzez wypracowanie konkretnego produktu, którego wypracowanie mogłoby być utrudnione bez współpracy partnerów ponadnarodowych. Pozwoli także wykorzystać doświadczenie podmiotów i da realną możliwość testowania, wdrożenia wypracowanych rozwiązań oraz współpracę w zakresie wykorzystania doświadczeń i rozwiązań funkcjonujących w systemach innych państw. W końcowym etapie przyniesie efekt synergii z innymi działaniami.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

Konkursy

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Temat: „Modernizacja oferty kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami lokalnego/regionalnego rynku pracy”

Kryteria dostępu:

1. Minimalny okres realizacji projektu wynosi 24 miesiące.
2. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro (lub posiada siedzibę) na terenie województwa kujawsko-pomorskiego.

W biurze/siedzibie musi być dostępna pełna dokumentacja wdrażanego projektu (dokumentacja ta powinna dotyczyć dokumentów merytorycznych i finansowych związanych z realizowanym wsparciem) oraz kluczowym personelem realizującym projekt (personel zarządzający projektem wskazany we wniosku).

Konkursy

Kryteria strategiczne:

1. Projekty realizowane w partnerstwie ponadnarodowym.

Takie rozwiązanie zdaniem IP spowoduje maksymalizację celów projektu poprzez wypracowanie konkretnego produktu, którego wypracowanie mogłoby być niemożliwe bez współpracy ponadnarodowej.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

2. Projekty realizowane w partnerstwie

IP uważa, że w przypadku projektów innowacyjnych najbardziej efektywnym sposobem osiągnięcia najlepszych wyników gwarantują projekty realizowane przez partnerstwa. IP zamierza preferować różnego rodzaju partnerstwa, gdyż ma to bardzo pozytywny wpływ na rozwój współpracy między różnymi podmiotami. Współpraca taka pozwala na wymianę doświadczeń między podmiotami, zwiększa możliwości realizacji niektórych projektów oraz ma wpływ na nawiązywanie współpracy w przyszłości przy różnych innych projektach nie tylko w ramach PO KL, ale także przy innych programach, co może się przyczynić do przyspieszenia rozwoju każdego z podmiotów.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

Kryteria strategiczne

☐ projekty realizowane w partnerstwie wielosektorowym

- współpraca sektora publicznego, prywatnego i społecznego
- wymierne efekty wspólnych działań – podniesienie jakości
- wartość dodana - wykorzystanie doświadczenia podmiotów
- testowanie wypracowanych rozwiązań
- efekt synergii
- popularyzacja wypracowanych modeli na większą skalę

Kryteria strategiczne

☐ projekty realizowane w partnerstwie ponadnarodowym

- współpraca z partnerami zagranicznymi
- możliwość adaptowania rozwiązań wypracowanych w innych krajach
- możliwość skorzystania z doświadczeń i wiedzy partnerów zagranicznych
- wymierne efekty wspólnych działań – podniesienie jakości
- wartość dodana – połączenie potencjału badawczego podmiotów
- możliwość kontynuowania współpracy
- ułatwiony dostęp do informacji na temat międzynarodowych osiągnięć w obszarze utrzymania aktywności zawodowej pracowników z grup 50+ lub w obszarze dostosowania oferty kształcenia zawodowego w powiązaniu z potrzebami lokalnego / regionalnego rynku pracy

Dziękuję za uwagę

Milena Skopińska

Kierownika Biura Strategii i Ewaluacji EFS

Wydział Zarządzania EFS

Departament Polityki Regionalnej

Urząd Marszałkowski Województwo Kujawsko-Pomorskie

m.skopinska@kujawsko-pomorskie.pl

www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl

